

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

31.07.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Ростислав Карандєєв, т.в.о. міністра культури та інформаційної політики: «Заволодіти не лише територією, а й духовністю – це філософія імперської Росії». – Гулей Л.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Японія далі підтримуватиме України у сфері культури та медіа – МКІП. – Інф.](#)

[УНН. – 2024. – 30 лип. Для початкової музичної освіти затвердили стандарт: акцент на глибше вивчення української спадщини. – Шрамко Ю.; Укрінформ. – 2024. – 30 лип. В Україні затвердили стандарт початкової музичної освіти. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[УНН. – 2024. – 30 лип. Масштабне перейменування вулиць на Одещині: без політкаторжан, але з Утьосовим. – Подоляк Л.; The Village Україна. – 2024. – 30 лип. Проспект Гагаріна на Лесі Українки. В Одесі перейменували 85 топонімів. – Яковенко І.](#)

Громадські ініціативи

[Інтерфакс. – 2024. – 30 лип. Петиція про встановлення в Києві пам'ятника 40-му президенту США Рейгану набрала потрібні 6 тис. голосів. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 30 лип. Кияни хочуть встановити пам'ятник Рейгану на місці комуністичного. Петиція зібрала необхідні голоси. – Мельник К.](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2024. – 30 лип. Стартував прийом заявок на Всеукраїнський конкурс творчих проєктів «Код Нації». – Марків Н.](#)

Театр

[Україна молода. – 2024. – 31 лип. Театральний капітал: вистави п'яти міст увійшли до короткого списку фестивалю-премії «ГРА». – Котенок В., Григоренко В.](#)

[Україна молода. – 2024. – 31 лип. Між світлом і темрявою: академія танцю імені Сержа Лифаря представила магію «Болеро» і ритми українського оптимізму. – Корнійчук В.](#)

Музика

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Музична керівниця Національної філармонії Наталія Стець: «Представили за сезон понад 1120 концертів». – Поліщук Т.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лип. Пошуки ширості. Нове церковне мистецтво: у столиці відкрили тематичну виставку. – Руденко Л.

Український тиждень. – 2024. – 30 лип. В Старокостянтиніві започаткують пересувну виставку-вшанування захисників України. – Нестелєєв М.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Українсько-італійська комедія «Коза Ностра. Мама їде» вийшла на Netflix. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Драма «Ти мене любиш?» вийшла на Sweet.TV. – Інф.

Література

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Спочатку було слово: кого з українських письменників знає світ. – Самченко В.

Український тиждень. – 2024. – 30 лип. Шульцфест-2024: як усесвіт загадкового Бруно Шульца 20 років збирає світових митців у Дрогобичі. – Гладка К.

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лип. Цьогорічною лауреаткою літературної премії імені Володимира Затулівітра стала Світлана Короненко. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лип. Кропивницькому відбувся творчий вечір письменниці Ольги Полевіної. – Рєвва Т.

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Херсонці підтримують ідею створення у місті Музею спротиву. Опитування. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 30 лип. Київська митниця передала до музеїв стародавні мечі та ікони, фото. – Здоровило Т.

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2024. – 31 лип. «Засипана капуста» відтепер нематеріальна культурна спадщина України. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 30 лип. «Засипана капуста» стала нематеріальною культурною спадщиною України – МКІП. – Інф.

Релігія

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Патріарх Варфоломій написав передмову до книги глави УГКЦ «Послання миру». – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Український стенд представили на міжнародному фестивалі у Греції. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. У Швеції проведуть лекцію про спільну середньовічну історію з Україною. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Український дім Volia Space вперше відкрито на Олімпіаді у Парижі. – Шипунова Ю.

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. «Довгу Добу» Алана Бадосва покажуть під час Олімпійських Ігор – 2024 в Парижі. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Букерівська премія-2024 оголосила довгий список номінантів. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Ростислав Карандєєв, т.в.о. міністра культури та інформаційної політики: «Заволодіти не лише територією, а й духовністю – це філософія імперської Росії». – Гулей Л.

Ексклюзивне інтерв'ю з т. в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростиславом Карандєєвим, який підсумовує рік роботи на посаді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890379-rostislav-karandeev-tvo-ministra-kulturi-ta-informacijnoi-politiki.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Японія далі підтримуватиме Україну у сфері культури та медіа – МКІП. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв під час зустрічі в Києві з міністром освіти, культури, спорту, науки та технологій Японії Моріяма Масахіто обговорили співпрацю та підтримку України у сфері культури. Він подякував Японії за фінансову допомогу в реалізації проекту «Підтримка української культури і освіти через ЮНЕСКО», а також за підтримку національного суспільного мовника України та солідарність з українцями. Ростислав Карандєєв окреслив потреби України щодо охорони культурної спадщини, адже через російську агресію вже пошкоджено та зруйновано понад 1080 об'єктів культурної спадщини України, постраждали й музейні предмети. Наразі Україна потребує осучаснення реставраційного центру, обміну досвідом щодо реставрації музейних предметів, побудови спеціалізованого фондосховища – національного депозитарію для забезпечення належних умов зберігання евакуйованих музейних колекцій та мистецьких творів, а також цифровізації сфери. У МКІП зауважили, що Японія сьогодні залишається ключовим партнером України в Азії та продовжуватиме надавати підтримку Україні, зокрема й у сфері культури та медіа. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890278-aponia-dali-pidtrimuvatime-ukraini-u-sferi-kulturi-ta-media-mkip.html>

УНН. – 2024. – 30 лип. Для початкової музичної освіти затвердили стандарт: акцент на глибше вивчення української спадщини. – Шрамко Ю.;
Укрінформ. – 2024. – 30 лип. В Україні затвердили стандарт початкової музичної освіти. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики 29 липня затвердило новий стандарт початкової музичної освіти для музичних ліцеїв. Стандарт орієнтований на глибше вивчення української музичної спадщини та зміну підходів до формування музичних компетентностей. «Стандарт початкової музичної освіти, яка здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою (1–9 роки навчання), за яким будуть працювати музичні ліцеї» розроблений робочою групою і орієнтований не тільки на сучасні тенденції в освіті загалом, а й в музичній освіті зокрема. Докладно:

<https://unn.ua/news/dlia-pochatkovoi-muzychnoi-osvity-zatverdily-standart-aktsent-na-hlybshe-vyvchennia-ukrainskoi-spadshchyny>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3890286-v-ukraini-zatverdili-standart-pocatkovoi-muzicnoi-osviti.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УНН. – 2024. – 30 лип. Масштабне перейменування вулиць на Одещині: без політкаторжан, але з Утьосовим. – Подоляк Л.; The Village Україна. – 2024. – 30 лип. Проспект Гагаріна на Лесі Українки. В Одесі перейменували 85 топонімів. – Яковенко І.

В Одесі триває масштабна кампанія з перейменування вулиць та інших топонімів. Цього року Одеська обласна адміністрація ухвалила рішення перейменувати 84 вулиці, включно з такими відомими місцями, як Думська площа, вулиця Пушкіна, бульвар Жванецького, вулиця Ільфа і Петрова. Мета цих змін – розірвати асоціації з російською та радянською історією і посилити українську культурну та історичну ідентичність. Наприклад, вулиця Пушкіна стане Італійською вулицею, бульвар Жванецького перейменують на бульвар Військово-морських сил, а Думська площа називатиметься Біржовою. Деякі вулиці отримають назви на честь відомих українських діячів та історичних подій. Так, вулиця Жуковського буде перейменована на вулицю Лесі Українки, а вулиця Бабеля стане вулицею Дмитра Іванова. Загалом у рекомендаціях владі Одеської області було вказано перейменувати 91 вулицю. Але сім вулиць залишилися без змін. Зокрема вулиця Леоніда Утьосова, радянського артиста, який присвятив одну зі своїх пісень «У Чорного моря» Одесі. Найбільш спірним виявилось перейменування Думської площі, вулиць Жванецького, Бабеля, Ільфа і Петрова. Докладно:

<https://unn.ua/news/masshtabne-pereimenuvannia-vulyts-na-odeshchyni-bez-politkatorzhan-ale-z-utosovym>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/353323-prospekt-gagarina-na-lesi-ukrayinki-v-odesi-pereymenuvali-85-toponimiv>

Громадські ініціативи

Інтерфакс. – 2024. – 30 лип. Петиція про встановлення в Києві пам'ятника 40-му президенту США Рейгану набрала потрібні 6 тис. голосів. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 30 лип. Кияни хочуть встановити пам'ятник Рейгану на місці комуністичного. Петиція збрала необхідні голоси. – Мельник К.

Петиція на сайті Київської міської ради із закликом установити в столиці монумент 40-му президенту США Рональду Рейгану набрала необхідні для розгляду 6 тис. голосів. «Усі видатки на встановлення пам'ятника будуть профінансовані коштом небайдужих громадян України та США», – йдеться в петиції. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1003745.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/353335-kiyani-hochut-vstanoviti-pam-yatnik-reyganu-na-mistski-komunistichnogo-petitsiya-zibrala-neobhidni-golosi>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лип. Стартував прийом заявок на Всеукраїнський конкурс творчих проєктів «Код Нації». – Марків Н.

Стартував прийом заявок на Всеукраїнський конкурс творчих проєктів «Код Нації», який відбудеться з нагоди 33-ї річниці Незалежності України. У конкурсі можуть взяти участь усі охочі. Для цього потрібно подати власні творчі проєкти у восьми номінаціях на вибір: образотворчі роботи, відеороботи, есе з теми «Погляд у майбутнє України: світле чи затьмарене», жартівливі, фотографічні, музичні, хореографічні та декоративно-ужиткові праці. Подати заявку на конкурс можна до 18 серпня. Переможців оголосять 23 серпня на офіційних сторінках фестивалю у соцмережах. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101113/>

Театр

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Театральний капітал: вистави п'яти міст увійшли до короткого списку фестивалю-премії «ГРА». – Котенок В., Григоренко В.

«Наближається до фіналу як завжди кількостайний, уже шостий, Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА». Цього року в короткий список потрапило 13 театральних колективів із п'яти міст: Київ – 6 вистав, Львів – 4, Харків – 2, Одеса та Івано-Франківськ – по одній. 12 постановок належать до репертуарів державних та комунальних театрів, а дві створені незалежними театральними і танцювальними колективами... Роботи Національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької представлені у двох номінаціях. «Війна диктує свої правила, і ми мусимо до них підлаштуватися, – каже Богдан Струтинський, директор «ГРА», очільник Національної спілки театральних діячів України. – ... Експертам протягом майже 5 місяців вдалося переглянути 34 вистави лонгліста у 10 містах країни. Тільки уявіть собі, у межах «ГРА» відбулося 83 покази!». Переглядали вистави і формували шортліст 10 українських фахівців та фахівчинь театального, музичного, перформативного та хореографічного мистецтва з трьох міст країни, які ввійшли до експертної ради шостої «ГРА». Її очільниця – відома театрознавиця Ганна Веселовська. Голова експертної ради коментує: «Із шести претендентів у номінації «За найкращу драматичну виставу» до шортліста ввійшло дві вистави: «Візит» Давида Петросяна столичного Національного театру імені Івана Франка та «Вороги» Максима Голенка Львівського національного театру імені Марії Заньковецької. На перший погляд, ці двоє прорвалися вперед, здолавши кожний принаймні чотирьох конкурентів. Але це тільки здається, бо йдеться не про турнір однаків, а про парні змагання. Фактично в цій номінації було три пари гравців: литовська Йокубас Бразіс – Андра Кавалюскайте («Мертві без поховання» /

«Сон літної ночі»); Давид Петросян – Давид Петросян («Візит» / «Земля»); Наталія Сиваненко – Максим Голенко («Піна днів» / «Вороги»). І до фіналу з кожної пари мав вийти сильніший, тобто змагалися три лідери, і ними виявилися Петросян (№1) і Максим Голенко». Експертка Людмила Олтаржевська додає: «Традиційно найчисельнішою в цьогорічному фестивалі стала номінація вистав малої сцени... У лонглісті VI Всеукраїнського театрального фестивалю-премії «ГРА» номінація «За найкращу камерну виставу» була представлена вісьмома спектаклями, до шортліста увійшло чотири – найбільше серед інших категорій...». Змагатимуться: «1900-й. Легенда про піаніста» Одеського музично-драматичного театру імені Василя Василька, «Довірливі розмови» Українського малого драматичного театру, «Кортес» київських «Золотих воріт» та «Клуб «Зневіра», створений Львівським театром імені Лесі Українки. Великою перемогою українського мюзиклу та його справжнім утвердженням як повноцінного жанру в українському репертуарі у двох іпостасях називає експертка Юлія Бентя потрапляння у шортліст музичних вистав: для дорослої аудиторії – «Тигроловів» і дитячої – «Піноккії». Експерт Роман Лаврентій розповідає, що у номінації «За найкращу виставу-рефлексію на події російсько-української війни» змагалося п'ять достойних вистав, кожна з яких представляла по-своєму неординарну і правдиву рефлексію... Завдяки цілісності художнього рішення, сміливості постановочної команди, чітко заданим меседжам, каже експерт, на перше місце у цій номінації вийшла львівська «Доця»... «До довгого списку в різних номінаціях увійшли як подібні, так і геть різні за естетикою та масштабом постановки, – розповідає експерт Олексій Паляничка. – Часом потрібно було оцінювати зовсім не схожі між собою вистави, які, радше, вартувало б віднести в різні категорії. Та ці категорії в результаті лишилися б з єдиним претендентом. Тому часом це був виклик...». За словами Богдана Струтинського, до організаторів фестивалю-премії звернулося кілька експертів з-за кордону, які хочуть і готові приїхати на фінал «ГРА» у листопаді. Засновницею та організаторкою українського театального «Оскара» є Національна спілка театральних діячів України».

Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3919/2006/184666/>

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Між світлом і темрявою: академія танцю імені Сержа Лифаря представила магію «Болеро» і ритми українського оптимізму. – Корнійчук В.

У нещодавньому звітному концерті учнів та студентів Київської муніципальної академії танцю імені Сержа Лифаря, який відбувся на сцені Національної опери України, переважали великі фрагменти з балетів української і світової хореографічної класики. Зокрема, варіації й адажіо з балетів «Лілея» Костянтина Данькевича, «Лісова пісня» Михайла Скорульського, «Баядерка» Людвіга Мінкуса, «Кармен» Жоржа Бізе, «Жізель» Адольфа Адана. Але найбільше враження справила на столичного глядача нова постановка одноактного балету Моріса Равеля «Болеро» у сценічній інтерпретації педагога Академії танцю, заслуженого артиста України Дмитра

Клявіна. Концепція проєкту – заслуженого працівника культури України В'ячеслава Коломійця, балетмейстер-репетитор Надія Ятченко, візуальне оформлення Марії Дуки за ідеєю заслуженого діяча мистецтв України Андрія Лягущенка. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3919/2006/184667/>

Музика

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Музична керівниця Національної філармонії Наталія Стець: «Представили за сезон понад 1 тис. 120 концертів». – Поліщук Т.

Видання пропонує інтерв'ю з диригенткою, музичною керівницею Національної філармонії України – Наталією Стець. Вона розповіла про те, які найбільш знакові проєкти відбулися у сезоні 2023/2024; як філармонія справляється з викликами, які щоденно постають під час війни; скільки слухачів відвідали філармонію впродовж ювілейного сезону; чому публіка віддає перевагу концертам світової класичної музики, попри те, що у минулому сезоні було презентовано чимало цікавих програм з творами українських авторів; про гастрольну діяльність філармонії, українські та закордонні виступи; про те, які плани на новий сезон тощо. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3919/164/184663/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лип. Пошуки ширості. Нове церковне мистецтво: у столиці відкрили тематичну виставку. – Руденко Л.

У Музеї книги і друкарства України відкрили виставку «Пошуки ширості. Нове церковне мистецтво». В проєкті експонується авторський іконопис й живописні пошуки Катерини Вільховецької, Оксани та Олексія Возіянових, Наталії Гладовської, Романа Селівачова, Олександра Гребенюка, Олександри Бадзим, каліграфічно-графічні композиції Олексія Чекаля, який є творцем графічного образу ПЦУ. Також представлено частину підготовчих матеріалів до розписів двох знакових для сучасного церковного мистецтва України храмів – Свято-Михайлівського кафедрального собору в м. Житомир (композиція «Апокаліпсис» та «Наруга над Христом»), керівник проєкту: Денис Белянський, автори: Олексій Возіанов, Олена Носенко, Оксана Здор та ін.) та Церкви Покрови Богородиці в селі Липівка на Київщині (автори: Ігор Ступаченко та Анатолій Криволап). Модерували відкриття директор музею Валентина Бочковська, Галина Карпінчук. Виставку можна побачити до 18 серпня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101118/>

Український тиждень. – 2024. – 30 лип. В Старокостянтинові започаткують пересувну виставку-вшанування захисників України. – Нестелеєв М.

У Старокостянтинові розпочато реалізацію масштабного культурного проєкту зі створення постійно діючої пересувної виставки «Слава Героям!».

Проект стане живою сторінкою історії міста та України, яка розповість про подвиги тих, хто віддав своє життя у боротьбі з ворогом на війні. Усі картини створять обдаровані діти Старокостянтинівської ОТГ та учні дитячої художньої школи. На першому етапі проекту заплановано зробити близько 40 портретів. Відкриття виставки заплановано на 1 жовтня. Постійним місцем розміщення портретів стане 42-й Гарнізонний Будинок офіцерів у м. Старокостянтиніві, де їх зможуть побачити і вшанувати всі охочі. Згодом виставка буде подорожувати. Арт-куратором проекту став художник і викладач художньої школи Микола Хіцінський. До його ініціативи доєдналися колеги Павло Хацаюк, Галина Мельничук, Наталія Петрук. Літературну майстерню очолить поетеса Лідія Ярошно. Проект реалізовується за підтримки Українського культурного фонду. Докладно:

<https://tyzhden.ua/v-starokostiantynovi-zapochatkuiut-peresuvnu-vystavku-vshanuvannia-zakhysnykiv-ukrainy/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Українсько-італійська комедія «Коза Ностра. Мама їде» вийшла на Netflix. – Інф.

Українсько-італійська сімейна комедія «Коза Ностра. Мама їде» 30 липня стала доступною для перегляду на стримінговій платформі Netflix. Фільм створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно компаніями Repito Produzioni й Rai Cinema (Італія) та FILM.UA Group (Україна). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890352-ukrainskoitalijska-komedia-koza-nostra-mama-ide-vijsla-na-netflix.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Драма «Ти мене любиш?» вийшла на Sweet.TV. – Інф.

Фільм «Ти мене любиш?» режисерки Тоні Ноябрьової доступний до перегляду в національному онлайн кінотеатрі Sweet. TV. Стрічку створено за підтримки Держкіно, компанією Family Production у копродукції з Commonground Pictures та Film i Väst (Швеція). Дистрибуцію фільму в Україні здійснює FILM.UA Distribution. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890298-drama-ti-mene-lubis-vijsla-na-sweettv.html>

Література

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Спочатку було слово: кого з українських письменників знає світ. – Самченко В.

«Переклад 87 книг української літератури 25 мовами світу заплановано на нинішній рік у межах програми підтримки перекладів Translate Ukraine Українського інституту книги (УІК). Найбільше перекладів вийде англійською – 13, польською – 12, словацькою – 11 та німецькою – 8. У повномасштабний період російсько-української війни, за даними Міністерства культури та інформаційної політики України, твори наших письменників були представлені на 15 найвідоміших міжнародних книжкових ярмарках у 2022 році, на 9 – у

2023-му та вже на 6 – нинішнього року. Окрім цього, ще була участь у десятках заходів за участю УІК. Їх доповнюють ті, які організували громадські об'єднання, письменники і видавці в усіх країнах світу. Тож загальний рахунок – сотні книжкових подій щороку з українськими авторами... Вперше цього року Україна з національним стендом взяла участь у Брюссельській книжковій виставці... Уже три роки твори українських авторів представлені на Лондонському книжковому ярмарку, двічі площі для стенда нашої країни організатори надавали безоплатно... Книжки українських авторів мандрують у найвіддаленіші куточки світу. У співпраці із Посольством України в Мексиці наприкінці 2022 року була організована участь 21 українського видавництва у Книжковому ярмарку у Гвадалахарі... Попит за кордоном є і на книжки українською мовою, і на переклади творів українських авторів. Щоб доступ до одних та інших був постійним, започатковано проєкт «Українська книжкова полицка», що реалізується під патронатом першої леді України Олени Зеленської та за підтримки МЗС України, МКІП, Українського інституту книги та Kyiv School of Economics. П'ятдесятою країною, де з червня представлено два десятки книжок для тих, хто цікавиться Україною, у рамках названої ініціативи стала Коста-Рика. У Національній бібліотеці столиці Сан-Хосе є перша в Центральній Америці книжкова полицка українських книг... Через російсько-українську війну українська письменниця Євгенія Кононенко, твори якої перекладено кількома мовами, понад два роки мешкає у Франції. Тож за власними спостереженнями розповідає про те, який там попит на книжки українських авторів: «Якщо твори когось із письменників було перекладено і ці книжки стояли в іноземних книгарнях, з цього не випливає, що ці твори знає світ». Так само про великий успіх не свідчать престижні премії, а свідчить продаж книжок – понад сто тисяч примірників, повторення накладів, наявність книжок у книгарнях завжди, а не протягом пів року. Я спілкуюся з французами, які читають книги і готові цікавитися новими літературними творами. Французькою мовою виходили твори багатьох українських авторів, їх продали, і накладу не повторювали, – констатує письменниця. – У книгарнях Ліона із української літератури найуспішніше продається книжечка поезій Тараса Шевченка в перекладі бретонського поета Ежена Гільвіка – перевидання 1964 року... Пані Євгенія вважає, що зацікавити іноземців можуть унікальні твори, які креативно промотують... За інформацією УІК, яку надала в. о. директора Олександра Коваль, у рамках Translate Ukraine минулого року є 61 видання текстів українських авторів 18 мовами світу. Найбільше перекладів вийшло польською мовою – 14. Серед цих книг – 28 художня література, 12 нонфікшен, 12 видань для дітей, 6 поетичних збірок та 3 комікси. Найбільше перекладали «Ворошиловград» Сергія Жадана: роман з'явився в Іспанії, Хорватії та Швеції. «Карбід» Андрія Любки вийшов македонською та словацькою, а антологію есеїв «Воєнний стан», упорядником якої став письменник, – переклали в Литві та Латвії. Серед лідерів також Юрій Андрухович: його роман «Радіо Ніч» вийшов друком у Болгарії, «Московіада» – у Швеції... Тільки минулого року іншими мовами у межах Translate Ukraine з'явилися тексти сучасних авторів Ірини Цілик, Артема Чеха, Катерини Міхаліциної, Ярини Чорногуз, Євгенії

Кузнецової, а також класиків української літератури Івана Франка та Григорія Квітки-Основ'яненка... Translate Ukraine Українського інституту книги – це програма, в рамках якої видавцям частково компенсують витрати на переклад та видання української літератури іншими мовами коштом державного бюджету України. У 2022 році після повномасштабного вторгнення відбувся секвестр бюджету і бюджетна програма, за якою діє УІК, не була профінансована. Обсяг фінансування у 2023-му – € 240 918, 90. На нинішній рік зарезервовано € 435 489,65 для перекладу 87 книг української літератури 25 мовами світу. Тож на шляху до іноземних читачів тепер твори Лесі Українки, Івана Франка, Івана Нечуя-Левицького, Михайла Коцюбинського, Григорія Сковороди та роман авангардиста Гео Шкурупія... Про видавничу роботу говоримо з Анеттою Антоненко. Вона у книжковому бізнесі з 1995 року. Є однією з тих, хто першими в Україні займався продажем авторських прав... Видавництво Анетти Антоненко минулого року підписало 4 угоди щодо прози Євгенії Кононенко. Це короткі романи «Останнє бажання» і переназаний у «Будинок втрачених почуттів» твір «Російський сюжет». Ними зацікавилися в Чехії, Єгипті, Канаді та Німеччині. Співрозмовниця вважає видавничу «кухню» неймовірно складною, тому що вона пов'язана з витратами, які можуть не окупитися... Дуже багато іноземних і вітчизняних видавців навіть тепер не користуються допомогою спеціальних грантових програм, а створюють свої комерційні проекти. Країни Старої Європи (Німеччина, Франція), Канада, як правило, видають книжки стартовим накладом 2 тисячі примірників, каже Анетта Антоненко. Якщо є попит – додруковують. Наприклад, «Культ» Любка Дереша так дійшов до близько 10-ти тисяч екземплярів. Контракт укладається на 5 років із зазначенням процента роялті від тиражу понад якийсь наклад (часто мова про понад 3 тисячі примірників). Велика війна дала у світі поштовх до уваги і цікавості до України. Тож збільшилися накладки перекладів книжок українських авторів за кордоном і зросла кількість читачів...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890123-spocatku-bulo-slovo-kogo-z-ukrainskih-pismennikov-znae-svit.html>

Український тиждень. – 2024. – 30 лип. Шульцфест-2024: як усесвіт загадкового Бруно Шульца 20 років збирає світових митців у Дрогобичі. – Гладка К.

«... Цьогоріч фестиваль святкував двадцять років свого існування. Шульцфест об'єднав довкола себе письменників, поетів, журналістів, митців, перформерів, акторів, літературознавців, критиків і щирих шульцолюбів вже водинадцять. На кожному Шульцфесті є свій основний смисловий вектор, яким об'єднані всі події. Цьогоріч такою титульною фразою стало «короткі зімкнення сенсів», взята вона з есею Бруно Шульца «Мітологізація дійсності» і стосується поезії як прямого потрапляння в суть... Шульцфест розділявся на кілька великих частин: короткі зімкнення сенсу, вірші в укриттях і континент Дрогобич, окремою частиною була Bruno4ever, у якій брали участь музиканти, актори театру й образотворчого мистецтва, а також інтелектуали зі всього світу, які в різний спосіб досліджують творчість Шульца і надихаються нею...

Головну промову виголошував видатний польський поет Ришард Криніцький, акцентуючи на сміливості українців... З початку повномасштабного російського вторгнення в Україну на Шульцфесті виникла важлива складова – вірші в укриттях. Ідея в тому, що поети читають поезію в різних укриттях Дрогобича й дають коментарі... Читання в укриттях відкрили Юрій Андрухович з Ришардом Криніцьким на факультеті початкової освіти та мистецтва Дрогобицького університету. Коментував поезію письменник, поет і перекладач Остап Сливинський. Далі естафету перехопили польський поет Яцек Подсядло ... та український поет Григорій Семенчук. Вони читали й коментували в укритті міської ратуші. Далі гумору та античних метафор додали Олександр Ірванець та Альфред Вежбіцький у будинку ректорату Дрогобицького університету, а раніше гімназії, де вчився Бруно Шульц. Також свої поезії читали Томаш Ружицький та Остап Сливинський, Олена Рибка, Кшиштоф Чижевський і Наталка Ткачик, поетки Катерина Гладка, Наталія Бельченко й Катажина Кучинська-Кошани. Підсумковою подією цього пасма віршів в укриттях стало укриття ліцею № 16, де діти-переселенці з різних куточків України розмалювали власноруч стіни, а також заспівали й поділилися своїми волонтерськими успіхами з учасниками фестивалю... Уже традиційно для Шульцфесту учасники пройшлися ходою по місцях у Дрогобичі, які були важливі Шульцу, читаючи уривки з його есеїв. Захід почався на площі Ринок недалеко від місця, де народився письменник... Завершився захід на колишній вулиці Флоріанській, спочатку перед будинком Шульца, а потім всередині. Надвечір аудіопродакшн Audiostories, який записував різні події фестивалю, презентував акустичне читання новели Шульца «У пошуках голосу: шляхом Додо». Актор Олег Онещак читав новелу з балкончика будинку Шульца, а глядачі дивились і слухали з вулиці...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/shultsfest-2024-iak-usesvit-zahadkovoho-bruno-shultsa-20-rokiv-zbyraie-svitovykh-myttsiv-u-drohobychi/>

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лип. Цьогорічною лауреаткою літературної премії імені Володимира Затулівітра стала Світлана Короненко. – Інф.

Стало відомим ім'я цьогорічної лауреатки літературної премії імені Володимира Затулівітра. Це – поетеса Світлана Короненко. Премію присудили за збірку «Поезії», повідомила голова журі цієї премії Валентина Коваленко. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/tsohorichnoiu-laureatkoiu-literaturnoi-premii-imeni-volodymyra-zatulyvitra-stala-svitlana-koronenko/>

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лип. Кропивницькому відбувся творчий вечір письменниці Ольги Полевіної. – Ревва Т.

26 липня у літературно-меморіальному музеї Івана Карпенка-Карого міста Кропивницького відбувся творчий вечір поетеси, членкині Кіровоградської обласної організації НСПУ, очільниці Кіровоградського

обласного літературного об'єднання «Степ» імені Віктора Погрібного Ольги Полевіної. Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kropyvnytskomu-vidbuvsia-tvorchyj-vechir-pysmennytsi-olhy-polevinoi/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Херсонці підтримують ідею створення у місті Музею спротиву. Опитування. – Інф.

Більшість опитаних херсонців (91%) підтримують ідею створення музею, присвяченого подіям 2022 року, повідомляє Фонд громади Херсона «Захист» з посиланням на результати соціологічного онлайн-дослідження. Зазначається, три найбільш популярні теми, які, на думку респондентів, повинні бути представлені там, – це громадський спротив херсонців (76%), визволення Херсона (65%) та окупація міста російськими військами (58%). Основними функціями музею мають стати збір свідчень та спогадів (77%), збір музейних експонатів (54%) і організація виставок, вистав та мистецьких заходів (49%). Також повідомляється, що більшість херсонців виявилися прихильниками створення такого музею у приміщенні (62%), але п'ята частина (19%) опитаних висловилися на підтримку створення музею під відкритим небом. Дослідження проведено Фондом громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рафт в Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890277-hersonci-pidtrimuut-ideu-stvorena-u-misti-muzeu-sprotivu.html>

Україна молода. – 2024. – 30 лип. Київська митниця передала до музеїв стародавні мечі та ікони, фото. – Здоровило Т.

Фонди музейних закладів поповнили київські митники культурними цінностями, які громадяни намагалися вивезти за кордон всупереч нормам законодавства. Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця» отримав від митників аланський меч IV–V ст., який належить до так званого «меотського» типу мечів. Донецькому обласному художньому музею передали хатню ікону «Святий Миколай» XIX століття. До Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» попрямував меч I–III ст. Клинок римського меча зразка *spatha* – пам'ятка археології. Такі мечі були поширені в Римській імперії та на території України. Державному історико-культурному заповіднику «Самчики» передали антикварну ікону «Святий Митрофаній Воронежський» XIX століття в латунних шатах з рослинним орнаментом. Ікона написана в старовинних візантійських традиціях площинного письма. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184673/>

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2024. – 31 лип. «Засипана капуста» відтепер

нематеріальна культурна спадщина України. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 30 лип. «Засипана капуста» стала нематеріальною культурною спадщиною України – МКІП. – Інф.

Страва «засипана капуста» відтепер стала нематеріальною культурною спадщиною України. «Така традиція побутує в селах Руда, Гніздичів, Облазниця, Лівчиці, Ганівці, Покрівці та містах Стрий, Жидачів, Журавно, Ходорів Стрийського району Львівської області. Подібні страви готують й в інших частинах України, але вони мають свої особливості», – розповіли у МКІП. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890492-zasipana-kapusta-stala-nematerialnou-kulturnou-spadsinou-ukraini-mkip.html>

Релігія

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Патріарх Варфоломій написав передмову до книги глави УГКЦ «Послання миру». – Інф.

У Любліні вийшла друком книга глави УГКЦ Святослава Шевчука «Послання миру» («Ogędzia rokoju») польською мовою, передмову до якої під назвою «Дванадцять місяців страшної війни» написав Вселенський патріарх Варфоломій. На переконання Вселенського патріарха, публікація польського перекладу книги Блаженнішого Святослава сприятиме поширенню правди про страшну війну в Україні. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184691/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3890399-patriarh-varfolomij-napisav-peredmovu-do-knigi-glavi-ugkc-poslanna-miru.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Український стенд представили на міжнародному фестивалі у Греції. – Інф.

Громада «Україно-грецька ініціатива» представила український стенд на Міжнародному фестивалі «Cosmopolis», який проходить у грецькому місті Кавала. Про це у Фейсбучі повідомило консульство України в Салоніках. У відкритті у стенду та його облаштуванні під час регіонального візиту взяв участь консул у Салоніках Євген Шквиря. «Cosmopolis» триватиме до 3 серпня. Зібрані кошти з продажу української продукції та пожертви підуть на підтримку України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3890423-ukrainskij-stend-predstavili-na-miznarodnomu-festivali-u-grecii.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. У Швеції проведуть лекцію про спільну середньовічну історію з Україною. – Інф.

У місті Вісбю, адміністративному центрі шведського острова Готланд, 7 серпня відбудеться лекція «Спільна середньовічна історія Швеції та України». Захід організовує Об'єднання українсько-шведських організацій Ukrainska Hubben. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3890371-u-svecii-provedut-lekciu-pro-spilnu-serednovicnu-istoriu-z-ukrainou.html>

Міжнародне співробітництво

Україна молода. – 2024. – 31 лип. Український дім Volia Space вперше відкрито на Олімпіаді у Парижі. – Шипунова Ю.

Під час Олімпіади – 2024 у Парижі діє Український павільйон в Парку Націй, створеному на час проведення спортивних ігор у самому серці Parc de La Villette. Це поряд з понад десятком таких центрів інших країн Європи. «Понад 480 українських спортсменів та тренерів загинули з початку війни під час обстрілів або на полі бою. Зруйновано сотні спортивних об'єктів. Багато спортсменів були змушені виїхати, щоб мати можливість готуватися до Олімпійських ігор у прийнятних умовах. Франція прийняла майже 200 з них на свої тренувальні бази», – зазначив під час відкриття Українського дому в Парижі Volia Space міністр молоді та спорту України Матвій Бідний. До 10 серпня на відвідувачів Volia Space очікує дуже насичена програма. Зокрема, зустрічі з видатними українськими спортсменами та спортсменками, дизайнерами, режисерами, фотографами, представниками олімпійської збірної. За цей час відвідувачам продемонструють понад десяток фільмів про події в Україні, показуватимуть виставки українських та європейських фотографів, пройдуть дискусії, майстер-класи та концерти. Все це – потужна промоція. Бо світові регулярно потрібно нагадувати, що в Україні триває війна. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3919/2006/184677/>

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. «Довгу Добу» Алана Бадоева покажуть під час Олімпійських Ігор – 2024 в Парижі. – Інф.

Документальний фільм «Довга доба» режисера Алана Бадоева покажуть 3 серпня в Українському домі «Volia Space» в Парижі. Режисер картини Алан Бадоев також завітає на захід. Документальний фільм від режисера Алана Бадоева та телеканалу «1+1 Україна» вже встигли переглянути в понад 30-ти країнах світу. Також спецпокази стрічки відбулися в штаб-квартирі НАТО у Брюсселі, Раді Європи і доступні для завантаження на стрімінгових сервісах Netflix та британській відеоплатформі OD365. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890457-dovgu-dobu-alana-badoeva-pokazut-pid-cas-olimpijskih-igor2024-v-parizi.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лип. Букерівська премія-2024 оголосила довгий список номінантів. – Інф.

Одна із найвпливовіших у світі літературних відзнак – Букерівська премія – оголосила довгий список творів, які претендують на нагороду у 2024 році. У лонгліст увійшло 13 книжок, зокрема три дебютні романи. Повний список такий: Wild Houses («Дикі будинки») дебютанта Коліна Баррета; Headshot («Постріл в голову») Ріти Буллвінкель; James («Джеймс») Персіваля

Еверетта; Orbital («Орбітальний») Саманти Гарві; Creation Lake («Озеро створення») Рейчел Кушнер; My Friends («Мої друзі») Хішама Матара; This Strange Eventful History («Ця дивна історія, багата на події») Клер Мессуд; Held («Утримано») Енн Майклз; Wandering Stars («Мандрівні зірки») Томмі Оранжа; Enlightenment («Просвітництво») Сари Пеппі; Playground («Дитячий майданчик») Річарда Паверса; The Safekeep («Охоронець») Яель ван дер Вуден; Stone Yard Devotional («Кам'яний двір») Шарлотти Вуд. Судді обирали з 156 книжок, опублікованих у період з 1 жовтня 2023 року по 2024 рік. Короткий список номінантів, до якого увійдуть шість книг, буде оголошено 16 вересня в Лондоні. Переможця Букерівської премії 2024 року оголосять 12 листопада. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3890421-bukerivska-premia2024-ogolosila-dovgij-spisok-nominativ.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm